

VINACHEM:

Khoa học công nghệ là động lực phát triển

Xác định đầu tư phát triển khoa học công nghệ (KH-CN) là động lực phát triển bền vững, những năm qua, Tập đoàn Công nghiệp Hóa chất Việt Nam (Vinachem) đã có nhiều giải pháp cụ thể để góp phần thực hiện chiến lược KH-CN của ngành Công Thương nói chung và của Tập đoàn nói riêng. Cuộc trao đổi của phóng viên Chuyên san Khoa học và Công nghệ với ông Ngô Mạnh Hoài - Phó Tổng giám đốc Vinachem sẽ giúp bạn đọc hiểu rõ hơn về công tác đầu tư KH-CN tại Vinachem.

Ông NGÔ MẠNH HOÀI
Phó Tổng giám đốc Vinachem

TRẦN BẢN (thực hiện)

PV: Thưa ông, công nghiệp hóa chất (CNHC) là một trong các ngành công nghiệp trọng điểm được ưu tiên phát triển phù hợp với Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, xin ông cho biết những nét chính về Kế hoạch phát triển của Vinachem đến 2015?

PHÓ TGD NGÔ MẠNH HOÀI: Kế hoạch sản xuất kinh doanh và đầu tư phát triển giai đoạn 2011-2015 của Tập đoàn Hóa chất Việt Nam đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tập trung những vấn đề chính sau: Xây dựng và phát triển Tập đoàn Hóa chất Việt Nam trở thành Tập đoàn kinh tế mạnh, đi đầu trong sản xuất hóa chất cơ bản và sản phẩm hóa chất phục vụ sản xuất nông nghiệp và tiêu dùng, đáp ứng nhu cầu trong nước và xuất khẩu; Phát triển bền vững, đi đôi với bảo vệ môi trường sinh thái, đảm bảo an toàn cho người lao động và sức khỏe cộng đồng; Phấn đấu đến năm 2015, một số sản phẩm chính đạt sản lượng như sau: 1,1 triệu tấn Ure, 2 triệu tấn phân lân chế biến, 660 nghìn tấn DAP, 4 triệu tấn phân NPK, 20 nghìn tấn hóa chất bảo vệ thực vật, 4 triệu bộ lốp ô tô các loại (phát triển thêm sản phẩm mới lốp Radian toàn thép và bán thép), Xút 100 nghìn tấn, Axit sunphuric thương phẩm 120 nghìn tấn, 500 nghìn tấn chất tẩy rửa, 3 triệu kWh ắc quy và các sản phẩm thuốc kháng sinh; Doanh thu duy trì mức tăng bình quân khoảng 14%/năm...

PV: Vừa qua, Đề án tái cơ cấu của Tập đoàn giai đoạn 2012-2015 đã được Chính phủ phê duyệt vậy cơ cấu của Ngành có thay đổi hay chọn lọc các lĩnh vực chính nào không thưa ông?

PHÓ TGD NGÔ MẠNH HOÀI: Với Đề án tái cơ cấu đã được phê duyệt, Vinachem sẽ tập trung phát triển ngành nghề sản xuất kinh doanh chính bao gồm: sản xuất, kinh doanh phân bón, thuốc bảo vệ thực vật, chế biến khoáng sản làm nguyên liệu sản xuất phân bón và hóa chất; sản xuất sắm lốp ô tô, xe máy, xe đạp và các sản phẩm cao su kỹ thuật khác; sản xuất kinh doanh hóa chất cơ bản, hóa chất tiêu dùng, hóa dược.

Phát triển một số lĩnh vực liên quan đến ngành nghề sản xuất chính như: Nghiên cứu triển khai, Tư vấn thiết kế và tổng thầu thuộc CNHC; xuất nhập khẩu vật tư thiết bị hóa chất; đào tạo nguồn nhân lực chuyên ngành hóa chất phục vụ cho phát triển của Tập đoàn cũng như cho ngành CNHC của đất nước.

Thực hiện thoái hoàn toàn vốn khỏi các ngành nghề khác không liên quan đến các ngành sản xuất chính như ngân hàng, bất động sản, chứng khoán, dịch vụ khách sạn... trên nguyên tắc đảm bảo có hiệu quả và không làm thất thoát vốn. Tiếp tục đẩy mạnh việc sắp xếp lại, cổ phần hóa và tái cấu trúc quản trị doanh nghiệp theo các nội dung đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Đề án.

PV: Để góp phần thực hiện các mục tiêu về sản xuất kinh doanh và đầu tư nêu trên, Vinachem xây dựng định hướng và nội dung phát triển KHCN trong thời gian tới như thế nào?

PHÓ TGD NGÔ MẠNH HOÀI: Vinachem luôn coi trọng công tác KHCN và xác định KHCN là then chốt, động lực của quá trình phát triển bền vững của Tập đoàn. Do đó, định hướng phát triển KHCN được xác định: đầu tư đổi mới công nghệ thiết bị tiên tiến, kết hợp với đầu tư chiều sâu để nâng cao năng lực sản xuất, chất lượng sản phẩm, giảm tiêu hao nguyên nhiên vật liệu, hạ giá thành sản phẩm, đáp ứng các quy chuẩn, tiêu chuẩn quốc gia về môi trường. Nâng cao khả năng cạnh tranh của sản phẩm trên thị trường trong và ngoài nước; Lựa chọn công nghệ, thiết bị tiên tiến, đã được thương mại hóa, có hiệu quả kinh tế và đáp ứng tiêu chuẩn môi trường để đầu tư cho các dự án mới. Từng bước tiến tới làm chủ công nghệ và thiết bị mới để có thể chủ động trong sản xuất và phát triển mở rộng; Đa dạng hoá sản phẩm, phát triển các sản phẩm mới thay thế hàng nhập khẩu và hướng tới xuất khẩu; Hướng công tác nghiên cứu vào thực hiện các nhiệm vụ KHCN gắn liền với hoạt động sản xuất của Tập đoàn, thực hiện các đề tài có triển vọng đưa vào ứng dụng trong sản xuất; Tiếp tục áp dụng các công cụ và chương trình quản lý hiện đại trong điều hành và sản xuất kinh doanh.

Trên cơ sở định hướng phát triển nêu trên, Vinachem đã đề ra những nội dung cụ thể để phát triển KHCN của Tập đoàn. Có thể nêu ra đây một số ví dụ như sau:

Trong lĩnh vực sản xuất phân bón, trên cơ sở nguồn tài nguyên quặng Apatit Lào Cai hiện đang áp dụng các công nghệ hiện đại để chế biến thành axit photphoric làm nguyên liệu chế biến các loại phân bón phức hợp chất lượng cao như DAP, MAP, đồng thời cung cấp axit photphoric cho các ngành công nghiệp khác và tiến tới có thể xuất khẩu một phần trong giai đoạn sau 2018. Tập trung theo hướng nhập các công nghệ tiên tiến thích hợp để vừa sản xuất được axit photphoric có chất lượng đáp ứng sản xuất được DAP có chất lượng quốc tế vừa có hiệu suất sử dụng quặng apatit cao nhằm sử dụng có hiệu quả nguồn tài nguyên thiên nhiên quý hiếm và có hạn của quốc gia cũng như vừa có thể sử dụng được chất thải photphogip làm phụ gia cho sản xuất xi măng và vật liệu xây dựng; Tiếp tục tập trung nghiên cứu sản xuất thuốc tuyển và hoàn thiện công nghệ tuyển quặng Apatit loại II, dự kiến trong năm 2014 sẽ triển khai đầu tư xây dựng nhà máy tuyển quặng Apatit loại II để đáp ứng nhu cầu quặng apatit cho chế biến sâu quặng apatit của các dự án trong cũng như ngoài Tập đoàn. Đây là kết quả của một quá trình nghiên cứu lâu dài hơn 10 qua của Tập đoàn với mục đích nâng cao hiệu quả sử dụng các loại quặng nghèo của bể quặng Apatit Lào Cai.

Trong lĩnh vực sản xuất lốp ô tô, ngoài việc tiếp tục phát triển các loại lốp bố nilon (công nghệ Bias), từ năm 2010 Tập đoàn đã bắt đầu triển khai đầu tư xây dựng các nhà máy sản xuất lốp xe tải bố thép (công nghệ Radian), nhằm đáp ứng nhu cầu phát triển của thị trường nội địa cũng như thay thế một phần lốp nhập khẩu. Tháng 6/2013, Nhà máy Lốp xe tải Radian toàn thép công suất 600.000 bộ lốp/năm của DRC Đà Nẵng đã cho ra xưởng những quy cách lốp xe tải Radian toàn thép đầu tiên tại Việt Nam. Dự kiến đến quý

I/2014 Nhà máy Lốp xe tải Radian của Casumina sẽ cho ra sản phẩm thương mại. Trên cơ sở đánh giá thị trường trong nước và khu vực trong thời gian tới Tập đoàn sẽ nghiên cứu để đầu tư nhà máy sản xuất lốp ô tô cho xe con và xe bán tải theo công nghệ radian bán thép để đáp ứng nhu cầu trong nước và thay thế một phần nhập khẩu.

Trong lĩnh vực sản xuất xút-Clo, Tập đoàn đã và đang tập trung đầu tư chiều sâu, đổi mới từ công nghệ cũ điện cực titan tiêu hao nhiều năng lượng, ô nhiễm môi trường với chất lượng sản phẩm thấp sang sử dụng công nghệ màng trao đổi ion vừa sản xuất được xút chất lượng cao vừa giảm tiêu hao điện năng cũng như giảm thiểu ô nhiễm môi trường, đáp ứng quy chuẩn quốc gia về chất thải. Phần đầu đến hết năm 2014, 100% các nhà máy xút-clo của Tập đoàn sẽ chuyển đổi hết sang sử dụng công nghệ màng trao đổi ion.

PV: Để có những bước phát triển vững chắc, đặc biệt nâng cao hiệu quả áp dụng các tiến bộ về khoa học công nghệ, nâng cao chất lượng nghiên cứu triển khai... Tập đoàn có đề xuất hay kiến nghị gì với bộ, ngành không thưa ông?

PHÓ TGD NGÔ MẠNH HOÀI: Phát triển KHCN và nghiên cứu triển khai phải hướng hơn nữa về cơ sở, về doanh nghiệp, là một trong những yêu cầu phải tiếp tục đổi mới trong chính sách phát triển về KHCN. Chính vì vậy, chúng tôi mong muốn Bộ KHCN, Bộ Công Thương và Bộ Tài chính trong thời gian tới tiếp tục cụ thể hóa các quy định, quy trình thủ tục để có thể tạo điều kiện tăng thêm nguồn kinh phí khoa học chi cho các nhiệm vụ, đề tài của các doanh nghiệp trực tiếp sản xuất. Hiện nay vẫn còn phổ biến tình trạng là nguồn kinh phí chi từ ngân sách dành phần rất nhiều cho các đơn vị viện, trường; Bổ sung chính sách và các quy định theo hướng dễ dàng tiếp cận và đơn giản hóa thủ tục quy trình để có thể hỗ trợ một phần chi phí cho việc nhập công nghệ trong phần phí chuyển giao công nghệ cho một số dự án đầu tư có sử dụng các công nghệ tiên tiến để hỗ trợ cho các nhà đầu tư trong nước. Riêng đối với Tập đoàn Hóa chất là các dự án liên quan đến hóa dược, sản xuất hoạt chất cho sản xuất thuốc bảo vệ thực vật; Bổ sung và cụ thể hóa việc sử dụng Quỹ phát triển KHCN của doanh nghiệp theo Thông tư 15/2011 và Thông tư 105/2012 của Bộ tài chính đối với loại hình doanh nghiệp đã cổ phần hóa là công ty con của công ty mẹ là công ty TNHH MTV 100% vốn Nhà nước; Ban hành các chính sách phù hợp để đẩy mạnh phối hợp và liên kết trong nghiên cứu ứng dụng giữa các doanh nghiệp và cơ sở hoạt động nghiên cứu triển khai, đào tạo.

So với các nước phát triển và các nền kinh tế mới nổi trên thế giới, ngành CNHC của ta còn hết sức non trẻ, với lợi thế về thị trường tiêu thụ gần 90 triệu dân, với nhiều thế mạnh về dầu khí, than và các khoáng sản thiên nhiên khác ngành CNHC còn rất nhiều tiềm năng để phát triển, vì vậy tập trung việc áp dụng các tiến bộ về KHCN và đẩy mạnh hơn nữa nghiên cứu triển khai trong lĩnh vực hóa chất sẽ tạo ra các bước đột phá cho việc tăng trưởng công nghiệp nói chung và CNHC nói riêng của Việt Nam trong thời gian tới.

PV: Xin cảm ơn ông!